

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 3361
Tarih: 15.05.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Bu toprakların kadim halklarından ve Cumhuriyetin kurucu unsurlarından olan Kürt Halkının anadili olan KÜRTÇE'nin korunup geliştirilmesi ve Kürtlerin anadilinde eğitim görmesi için başta meclis olmak üzere kamuoyunun bu konuda bilgilendirilmesi ve anadilinde eğitim görme hakkının Anayasal güvenceye alınması amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Mülkiye BİRTANE

Kars Milletvekili

GEREKÇE

Kürt Halkı 15 Mayıs'ı Kürt Dil Bayramı olarak kutlamaktadır. Ancak bugün Türkiye'de Kürtler anadilinde eğitim görme hakkından hala yoksundur. Hint-Avrupa Dil Ailesinin İranî Kolunun Kuzey-Batı İranî grubuna giren Kürtçe (Kurdî), Kurmancî başta olmak üzere Soranî, Goranî, Hewremanî ve Kirmanckî (Zazakî / Dimilkî) lehçelerine sahiptir. Kürtçe, Türkiye, Suriye, İran, Irak ve dünyanın birçok yerinde 50 milyondan fazla insanın anadili, dünyanın en zengin ve en eski dilidir.

Türkiye farklı halklardan oluşan bir ülkedir. Bu halklar içinde en kalabalık olanlar Türkler ve Kürtlerdir. Her halkın kendi kültürü ve anadili bulunmaktadır. Ancak bu halklar içinde sadece Türk olanlar kendi anadilinde eğitim görme hakkına sahip sayılmıştır. Türk kimliği Türkiye'deki bütün halkları birleştiren ve eşit kılan "üst kimlik" olarak empoze edilmiş, Kürt, Laz, Çerkes ve Asuri-Süryani halkları ve diğer halklar Türk üst kimliği altında yok sayılarak anadilinde eğitim görme haklarından yoksun bırakılmışlardır. Anadilinde eğitim hakkının tanınmadığı bu halkaların anadilleri her alanda olduğu gibi kamusal alanda da yasaklanmıştır. Anadilin kamusal alanda kullanılması ile ilgili son zamanlarda çeşitli düzenlemeler yapılsa da anadilinde eğitimin anayasal güvence altına alınarak uygulamaya konulmaması halinde böylesi düzenlemelerin göstermelik kalacağı açıktır. Çünkü temelden yoksun olarak kamusal alanda alt düzeyde kullanılması son derece sorunlu bir düzenleme olacaktır.

Anayasanın 42. maddesinin ilk paragrafı "kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz" şeklinde düzenlenmiştir. Son paragrafta ise "Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilemez" ibaresi düzenlenmiştir.

Ancak bu gün nüfusu 20 milyonu aşan Kürtler hala anadilinde eğitim görme hakkına kavuşamamıştır. Aynı okullarda ve aynı sınıflarda ana dili Türkçe olan çocuklar ve anadili Kürtçe olan çocuklar aynı koşullarda eğitim alıyorlar. Kürt çocukları bilmedikleri bir dilde temel eğitim almakla karşı karşıya bırakılıyorlar. Bu nedenle anadilleri Türkçe olan öğrenciler daha avantajlı iken, anadilleri Kürtçe olanlar her türlü zorlukla karşılaşabiliyorlar. Örneğin sınavlarda Kürtlerin yaşadıkları bölgelerin geri sıralarda yer alması, anadilinde eğitim yasağından bağımsız ele alınamaz. Bu nedenle Anayasasının 42. maddesinin kendi içinde çeliştiğini ve eğitimde fırsat eşitliğinin uygulamada olmadığını göstermektedir.

Türkiye'nin gerçek bir demokrasiye geçiş süreci hiç kuşkusuz demokratik bir anayasanın oluşturulması ile başlayacaktır. Yeni anayasanın en önemli konularından birini ise anadilde eğitim hakkı oluşturmaktadır.

Evrensel bir hak olan, anadilde eğitim hakkını engelleyen, Anayasa'nın 42. maddesi Kürt sorununun ve bu sorundan kaynaklanan çatışmalı ortamın da en temel unsurunu oluşturmaktadır.

Oluşturulacak demokratik bir Anayasa için partimizin de önerisi olan "devletin resmi dili, Türkçedir. Tüm vatandaşların resmi dili öğrenme görevi ve hakkı vardır. Türkiye halkının kullandığı diğer ana diller bölge meclislerinin kararıyla ikinci resmi dil olarak kullanılabilir.

Herkes, özel yaşamında ve kamusal makamlarla olan ilişkilerinde resmi dilin yanı sıra kendi anadilini kullanma hakkına sahiptir. Devlet, ülkenin ortak kültürel mirasını oluşturan bütün dillere saygı duymak, dilleri korumak, dillerin kullanılmasını ve gelişmesini sağlamakla yükümlüdür" ibaresi vazgeçilmez olmalıdır. Belirtmiş olduğumuz çerçevede bir meclis araştırması açılmasını Genel Kurul'un takdirine sunuyoruz.

1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

13. Esat CAMAN
BDP Hakkari milletvekili

15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

17. Erol DÜRA
BDP Mardin milletvekili

2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

6. Ayla AKAT ATA
BDP Batman Milletvekili

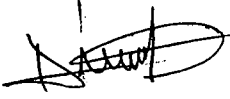
8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

10. Nursel AKDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

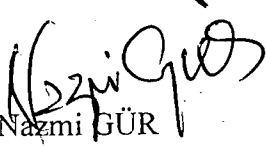
12. Adil ZOLAKLI
BDP Hakkari milletvekili

14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

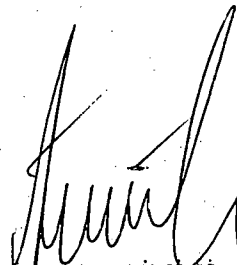
18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

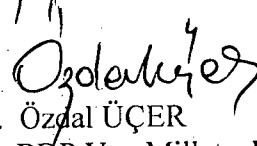
19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili